

Akateemiset perinteet – miksi väitöskirja naulataan?

2

JAA

Väitöskirjan julkaisuprosessiin kuuluu suomalaisissa yliopistoissa väitöskirjan julkinen esillä pitäminen ennen väitöstä. Tähän prosessiin on kullakin yliopistolla omat traditionsa. Vaasan yliopistossa tehdään seremoniallinen naulaus vasaralla – eli ripustetaan väitöskirja nyörin avulla väitöskirjataululle ja kopautetaan kiinteää ripustusnaulaa.

Vaasan yliopiston tutkijakoulun koordinaattori **Niklas Lundström** raottaa yliopiston naulauskäytäntöjä.

– Nauлаustilanne ikään kuin asettaa tuoreen väitöskirjan kaikkien saataville ennen h-hetkeä eli väitöstilaisuutta. Nykyään naulauksen lisäksi väitöskirja julkaistaan myös sähköisesti Osuva-tietokannassa, mutta naulaus traditiona elää edelleen yliopistomme arjessa.

Tilaisuuteen kutsutaan paikalle usein kyseisen oppiaineen tai akateemisen yksikön professoreita, tutkijoita, jatko-opiskelijoita sekä yksikön dekaani. Toisinaan väittelijän perhettäkin on mukana.

Käytännössä naulaukseen valmistautuminen Vaasan yliopistossa tapahtuu niin, että vahtimestarit rei'ittävät yhdestä väitöskirjasta niin sanotun "naulauskappaleen", johon ripustetaan naru nauлаusta ja ripustusta varten.

Tyypillisesti väitöskirjan ohjaaja pitää tilaisuudessa lyhyen puheen ja väittelijä lyhyen puheen.

– Väittelijää luonnollisesti voi jännittää lähestyvä väitöstilaisuus, niin ohjaaja voi puheessaan lausua hänelle jotain rohkaisevia sanoja.

Nauлаustilaisuus pidetään yleensä tasan 10 päivää ennen väitöstä kello 12, mutta naulauksen voi pitää aiempinakin päivinä tai johonkin muuhun kellonaikaan. Korona-aikaan, kun kampus oli suljettu, nauлаusta ei välttämättä järjestetty ollenkaan. Tällöin virastomestarit ripustivat väitöskirjat väitöskirjatauluun. Tai sitten paikalla olivat vain väittelijä ja ohjaaja ja muut seurasivat tilaisuutta striiminä.

Väitöskirjataulu löytyy yliopiston pääsisäänkäynnin läheisyydestä. Mustassa taulussa lukee latinaksi Dissertationes (suom. väitökset).

Siru Kauniston nauлаustilaisuuden osallistuja.

Naulausseremonian tausta Vaasan yliopistossa

Vaasan yliopiston emeritus professori ja entinen rehtori **Ilkka Virtanen** muistelee, mistä naulausperinne sai alkunsa.

– Vahva mielikuvani on, että Raastuvankadulla nauлаusta tai yleensäkin väitöskirjan esilläpitoa vapaissa yleisötiloissa ei ollut käytössä. Edellytetty mahdollisuus tutustua väitöskirjaan etukäteen toteutui niin, että väitöskirja oli kansliassa nähtävissä ja siellä oli myös joku määrä kirjoja jaossa halukkaille.

Yliopiston siirtyessä Palosaarelle Virtasella oli sormi mukana pelissä, kun naulausperinne käynnistettiin yliopistoomme.

– Taustalla oli Turun yliopiston (jossa Virtanen itse väitteli) traditio, jossa väitöskirjoja piti toimittaa eri tahoille, kaksi pääkirjastoon, kirjoista toinen oli ns. "riiputuskappale", joka nauhassa riippui seinällä olevasta nauhasta tai tapista.

Väitöskirjan naulaus on aloitettu heti muuton jälkeen. Marraskuussa 1995 puhuttiin jo perinteestä.

– Naulaus ripustuksen yhteydessä saattoi hyvinkin olla omaa innovaatiotamme, ylivirastomestariimme Tapio Silvennoinen esimerkiksi oli hankkeessa innokkaasti mukana. Hän hankki tarkoitukseen erityisen vasaran ja oli ainakin alkuun aina henkilökohtaisesti napauttamassa naukaa symbolisesti. Kyllä tässä jotakin luterilaista teesien naulauksen henkeä oli mukana.

Nykyinen Dissertationes-väitöstaulu on otettu käyttöön joskus vuoden 1996 alussa.

– En valitettavasti muista taulun hankintaprosessista. Valistunut arvaukseni on, että se voisi jotenkin liittyä Tervahovin kakkoskerroksen käytävän taidehankintoihin. Arkkitehti Paavilainen on ollut hankkeessa vahvasti mukana. Hänellä oli vahva mielipide siitä, mitä seinille voi laittaa ja mitä ei.

Alussa käytössä oli tavallinen lankku. Tässä Solveig Strömman nauлаaa väitöstään 6.11.1995 (kuva Yliopistolehti 6/1995)

Dissertationes taulu on otettu käyttöön vuoden 1996 alussa ja jo kesän alussa oli ensimmäistä kertaa kaikki taulun kolme nauлаaa käytössä yhtä aikaa (kuva Yliopistolehti 3/1996)

Mitä mieltä olit jutusta?

Tykkäsin!	Uutta ja kiinnostavaa	Olen eri mieltä	En tykännyt
-----------	-----------------------	-----------------	-------------

Löydä lisää sisältöä tämän kirjoituksen teemoista